

ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה כה.

עין משפט ג'ר מצוה

ל' א טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' ב טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' ד ג טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' ה ו טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' ו ז טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' ח טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' ט י טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'
ל' יא י"ב טו"ש א"ח סי'
תקפו ספיף ב'

מ"א ב טו"ש י"ד ט'
מ"ב ל מ"ו טו"ש א"ח סי'
ומה ה"כ ג טו"ש
א"ח סי' ת"ט ספיף ב'
מ"ג מ טו"ש א"ח סי'
ומה ה"כ ד טו"ש
א"ח סי' ת"ט ספיף ב'
מ"ד נ טו"ש א"ח סי'
ומה ה"כ ה טו"ש
א"ח סי' ת"ט ספיף ב'

רבינו הגאון (המשך)
פסקין. ת"ש התקוע לחדן
הבור או לתוך וכו'. ודחינן
כי קאמר רבה בתקוע
ועולה, שנמצאת התקיעה
ששטמ אחריו עליו מן
הבור תקיעתו שלימה. אי
הכי מאי למימרא כו'.
אמר רב יהודה בשופר של
עולה לא יתקע ואם תקע
יצא, בשופר של שלמים
לא יתקע ואם תקע לא
יצא. ותירין אה רבא הכי,
אמר שופר של עולה ואחד
שופר של שלמים יצא,
מאי טעמא, מצות לאו
ליהנות נינהו. בשופר של
ע"ז לכתחלה לא יתקע
ואם תקע יצא. בשופר של
עיר הנדחת אפי' דיעבד
לא יצא, מאי טעמא כותתי
מכתת שיעוריה. אמר רבא
המודר הנאה מחבירו, וכן
המודר הנאה משופר מותר
לתקוע לו תקיעה של
מצוה, וכן המודר הנאה
מחבירו, חבירו מזה עליו
מי חטאת בימות הגשמים
אבל לא בימות החמה, וכן
המודר הנאה ממעיין טובל
בו טבילה מצוה בימות
הגשמים אבל לא בימות
החמה. שלחו ליה לאבוה
דשמואל, כפאו ואכל מצה
בפסח יצא. ופרישה רב
אשי כשכפאוהו פריסים,
ש"מ מצות אינן צריכות
כוונה. אמר (רבא) [רבית]
זאת אומרת התקוע לשיר
יצא, כגון אה דכתיב
להלווהו בתקע שופר
שיתוקען להלל וכוונתו בו,
אם תקע כסדרן אפי' ש
הוא לשיר, השומע יצא,
כי מצות אינן צריכות
כוונה, פשיטא מהו
הדימא תמא תאכלו מצות
אמר רחמנא והא אכילה

בשופר של עולה לא יתקע. כלומר צמוד ואם תקע כלומר
צשוגג יצא דצשוגג מעל ונפיק לחולין אבל צמוד אין
מעילה ולא נפיק לחולין וכשמחלק בין עולה לשלמים היה יכול לחלק
צעולה גופה בין מודר לשוגג אבל השתא מחלק צשוגג גופיה:

אמר רב יהודה בשופר של ע"ז
לא יתקע ואם תקע יצא.
תימה מאי שנא משלמים דלא יצא
משום דמנזות ליהנות ניתנו ורבינו
חננאל גרים הכל רבא ו' ותמיה
דצוקף כסוי הדס (חולין דף פט. ושם)
תינא תקע לא יצא וכן קשיא אההיא
מהא דלמר רבא דפרק מנזות חלילה
(יבמות דף קז. ושם) חללה כסנדל
שאינו שלו וצסנדל של ע"ז חללה
כשרה ולא אמרינן מנחת שיעוריה
ופרישת כולה בשלמי כסוי הדס ו'
לולב הגזול (סוכה דף לא: ד"ה באהרה):

המודר הנאה משופר מותר
לתקוע בשופר של
מצוה. דפרק ז' דנדרים (דף טו):
מחלק אפי' בין הנאת סוכה עלי
לאומר שלא אהנה מן הסוכה ליכול
לאסור הסוכה עליו שאינה משועבדת
לו אבל אין יכול לאסור עצמו על
הסוכה שהוא משועבד לה ופריך
עלה רבא וכי מנזות ליהנות ניתנו
אלא אמר רבא הא דלמר ישיבת
סוכה עלי הא דלמר שזבועה שלא
אשז צסוכה ולדברי רבא היה משמע
דכאן נמי אי אמר הנאת שופר עלי
מותר לתקוע בשופר של מנזות
לאו ליהנות ניתנו אבל אם אמר
תקיעת שופר עלי אסור לתקוע
בשופר של מנזות אפי' לרבא כמו
דלמר בני סוכה אם לא מחלק משום
דגני סוכה בלאו מנזות יש הנאה
בישיבת אבל שופר אי לאו מנזות אין
הנאה בתקיעה דלמי מכוון לשיר
ועל כוגילא דהתם קשיא דמשמע
דוקא כשאמר שזבועה שלא אשז
צסוכה הוא דלמי יכול לאסור עצמו
על סוכה לפי שהוא משועבד לה
אלא אם אמר ישיבת סוכה עלי
בשזבועה אסור כמו צקונס ו"כ מאי
חומר צנדרים מצשזבועות דקמתי התם
הא שניהם חלין צענין אחד ויש
לומר דנדרים חלין צכל ענין דשייכי
דהיינו האסרת חפץ כדאמרינן צריש
מסכת נדרים (דף ז':) דנדרים ותרמים
מידי דמימסר חפצא עליה לאפקוק
שזבועה דקאסר נפשיה מן חפצא ולכן
חלים הנדרים צכל ענין שיאמר חוץ
מהיכא דהזכיר הנאה משום דמנזות
לאו ליהנות ניתנו ומה שמתלק שם בין
אמר ישיבת סוכה עלי לשזבועה שלא
אשז לא צא אלא לומר שיש חילוק
בין דבר לשזבועה לפי שהגדר צכל ענין
שיאמר מימסר חפצו עליה ובשזבועה
צכל ענין שיאמר קאסר נפשיה מן
חפצו: **המודר** הנאה ממעיין.
הא דליצטרין לאשמועינן מודר הנאה
מחבירו ומשופר וממעין דס"ד אמינא
דוקא צמודר מחבירו הוא דשרינן

שמע מקלס הסקיעה צבור כו'. קא סלקא דעתך דהכי קאמר היה
עומד הוא בשפת הבור וחבירו תוקע צבור ויצא לחוץ (ב) צחצי
התקיעה ואשמעינן הכא דצקנת נמי יוצא: **קודם** עמוד השחר.
לאו זמניה הוא כדאמרינן צמסכת מגילה (דף כ'): כל היום כשר

לתקיעת שופר וילין טעמא מיוס
תרועה יהיה לכס' יוס ולא לילה:
הכי גרסינן **למימרא דסבר רבא דכי**
שמע איניש סוף תקיעה בלא סחילה
סקיעה יצא וממילא כו': קטע
בראשונה. פשוטה שלפני תרועת
המלכות: **ומשך צשניה.** בפשוטה
של אחריה כשמים ומתכוין לנאת צה
אף די פשוטה שלפני תרועת הזכרונות
שמעיד עליו לתקוע יתקף לזו: **אם**
קול שופר שמע. בלא קול הצרה
יצא: **אם קול הצרה שמע.** עם קול
השופר לא יצא: **צמוקע ועולה**
לנפשיה. ואין אחר עמו לנאת צו
אלא תוקע ועולה הוא לדלידיה מחילתה
וסופה צהכשר דתחילה הוא והשופר
צבור ואמרן לעיל (דף סז): אומן
העומדים צבור יצאו: **של עולה.** ותלשו
ממים דלינו לאחר זריקה אין מעילה
לא צבורה ולא צבריה שהכל לכהנים
כדאמרינן צמנחות (דף פג.) וצבחים
(פז.) נאמר לו יהיה צעולה [ויקרא] ונאמר
לו יהיה צששם [שם] מה אשם עצמותיו
מותרין אף עולה עצמותיה מותרין:
שלמים לאו בני מעילה נינהו. דאין
מעילה צקדשים קלים אלא צצאימורים
ולאחר זריקה צשהצבורו לחלק גזוה:

לא ליהנות נינהו. לישראל להיות
קיומם להם הנאה אלא לעול על
לואריהם ניתנו: **צשופר של ע"ז.**
שמינשו צו לע"ז ונאסר צהנאה
דמנינא צמסכת ע"ז (דף נא): אצד
תאצדון את כל המומות (ט) צכלים
צשנתמשו צבן לע"ז הכתוב מדבר:
ואם תקע יצא. דלמנזות לאו הנאה
נינהו: **כסופי מיכסא שיעוריה.**
דהא לשריפה קאי וכשרוף דמי שופר
צעי שיעור כדאמרינן לעיל (דף סז):
כדי שיאחזו צידו וינאה לכהן ולכהן:
מוסר לתקוע לו. טעמא דכולהו
משום דמנזות לאו ליהנות ניתנו:
חבירו מזה עליו צימות הגשמים.

שאין כהן אלא הנאת קיום המנזות
ומנזות לא ניתנו ליהנות: **אלא לא**
צימות החמה. דאיכא הנאת הגוף:
צפכאווה פריסים. ואע"ג שלא
נתכוון לנאת ידי חובת מזה צליל
ראשון של פסח יצא: **הסוקע לשיר.**
לזכור ולומר קן שמעתי מפי מורי
הזקן. וציקודו של מורי רבי יצחק צן
יהודה ראיתי הסוקע לשד להצריח
רוח רעה מעליו: **פשיטא.** דזאת
אומרת קן: **מהו דסימא הסס אכול**
מזה קאמר רחמנא והא אכל
ונהנה צאכילתו הלך לאו מתעסק
הוא שהרי אף לענין חיוב חטאת
אלמרינן (כרימות דף יט:) המתעסק
צחלבים וצבריות ללקמן ולא נהנה:
קא

לתקוע לו ולהוות משום דתמא מודר מחבירו אין דעמו על דבר מנזות כשאין מפרש צהדיא אכל אם פירש צהדיא ממעיין ומשופר אסור קמ"ל:
אמר רבא זאת אומרת התוקע לשיר יצא. דמנזות אינן צריכות כוונה צפ' ערבי פסחים (פסחים דף קד:) משמע דהוי פלוגתא גני הביאו
לפניו מצבל צחורת דקמתי צגמ' אכלו דמאי יצא אכלו צשלא מתכוין יצא וצאריך צרייתא מניח ר' יוסי אומר אע"פ שצבל
צחורת מנזות להציא לפניו (מנזות) חזרת וחזרת ודיק התם ע"כ לאו משום היכרל הוא מדקמתי מנזות אלא משום דמנזות צריכות כוונה
והשתא מה שהזכיר רבא לרקדק מנכאן ולא הביא מצרייתא דהתם דקמתי צהדיא דהוא אמינא היינו צירקות דרצבן אכל מנזות דלוארייתא
צעי כוונה ומה שמקשה עליו מצרייתא דלקמן ולא פריך מרבי יוסי דהתם דהוא מני לדחויי לעולם מנזות משום היכרל:
אל

(א) [לעיל ל: ט.] (ב) [לעיל סז.
לקמן לג: א.] (ג) [לעיל סז:
(ד) [עין מוסי' זכחסי פו.
ד"ה תמא ומוספות צבורות
כו. ד"ה תמא].
(ה) [פסחים סז: ו.] (ו) [ענין
לז: א.] (ז) [חולין פט.
(ח) [מוספתא דתרומוס
פ"א הי"ג.] (ט) [עין צרי
כדכתיב ותחילמיני תמתי
ערך ערך חלס ג: א.] (י) [גני
הרא"ש צרה.] (יא) [לקמן
לג: א.] (יב) [במדבר טט.
(יג) [דברי יצ: א.] (יד) [ועי'
מוספות חולין פט. ד"ה
והתמא].

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה שמע מקלס
כו' מוקע צבור ויצא לחוץ
יצא צחצי התקיעה:

גליון הש"ס
גמ' בשופר של שלמים.
עין זכחסי דף פו ע"א
דנ"ה אמה. וצבורות דף
כו ע"א דנ"ה המלס
ובנדרים דף י' ע"א דנ"ה
הלס מניח כשמות ומעילה
דף יב ע"ב דנ"ה חלצ:

מוסף רש"י
תקע בראשונה. פשוטה
שלפני תרועתה תקע
דכרה [קסו ג:]. ומשך
בשניה. תקיעה של אחר
התרועה מן כשמים לנאת
צה ידי שמים. שהיה
צריך לעשות זו אחר זו
פשוטה שלאחריה דמלכות
ופשוטה שלפניה דזכרונות
(שם). אין בידו אלא
אחת. דפסוקי תקיעה
אחת לשמים לא מפסקין
(שם). מצות לאו ליהנות
נינהו. שמהות שמיטת
לשראל לא ליהנות מימי
להם. לא להם הנאה ימית
להם. אלא גזירת מן
הא עליהם (חולין פז:).
בשופר של ע"ז לא
יתקע ואם תקע יצא.
דלאו הנאה היא ולכתלה
מיהא לא יתקע משום
דמיא (שם).

רבינו חננאל
אמר רבה שמע מקצת
התקיעה בבור ומקצת
התקיעה על שפת הבור יצא,
הואיל ובור פקום התקיעה
הוא לאותן העומדים
בבור. אבל מקצת התקיעה
קודם שעלה עמוד השחר
ומקצת אחר שיעלה עמוד
השחר, כיון שהלילה לאו
ומן חיובא הוא (לחד) רב
יצא. למימרא דסבר רבא
שמע סוף התקיעה בלא
חילת התקיעה או חילת
התקיעה בלא סוף התקיעה
יצא, והתן תקע בראשונה
ומשך בשניה כשחיה אין
בידו אלא אחת כו'. ודחינן
פסוקי התקיעת המודר לא